

DUFAS consultatiereactie

Beleidsregel toepassing SREP-richtsnoeren op beheerders

info@dufas.nl

www.dufas.nl

Aan De Nederlandsche Bank (DNB)
Van Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS)
Datum 24 april 2025
Onderwerp Beleidsregel toepassing SREP-richtsnoeren op beheerders
Contactpersoon Manouk Fles, manager regulatory affairs, mf@dufas.nl

Introductie

In Nederland is het IFR/IFD regime niet alleen van toepassing op beleggingsondernemingen, maar ook op beleggingsinstellingen die MiFID-diensten verlenen. Deze beheerders zijn op basis van Nederlandse wetgeving dan ook aan het ICARAP-vereiste onderworpen, waarbij DNB ten aanzien van deze beheerders over SREP-bevoegdheid beschikt. Bij het uitoefenen van deze SREP-bevoegdheid maakt DNB gebruik van de SREP-richtsnoeren – hetgeen wordt verduidelijkt in de geconsulteerde Beleidsregel.

Graag reageert DUFAS op de consultatie van de Beleidsregel toepassing SREP-richtsnoeren op beheerders.

Zorgen over toepassing IFR/IFD regime op beheerders

DUFAS heeft ten aanzien van de toepasselijkheid van het IFR/IFD-regime op beheerders al eerder haar zorgen geuit¹. Deze zorgen hebben betrekking op de toename van kapitaalseisen, onduidelijkheid over toepasselijke regels en overlap van toezicht door DNB en AFM.

Sinds de beheerders aan het IFR/IFD regime zijn onderworpen, zijn deze zorgen toegenomen. In 2020, ten tijde van de invoering van het huidige prudentiële regime, is stilgestaan bij proportionaliteit.² Helaas is van proportionaliteit in de praktijk weinig sprake. Door de toepassing van het IFR/IFD-regime zijn Nederlandse beheerders onderhevig aan een veel complexer prudentieel toezichtregime met hogere kapitaaleisen, dan beheerders in andere relevante EU lidstaten die een identiek producten en -diensten aanbod hebben. De extra regeldruk voor Nederlandse beheerders en hoger aan te houden kapitaal ten opzichte van beheerders uit andere EU lidstaten leidt tot een ongelijk speelveld en concurrentienadeel. Dit past niet binnen de huidige (Europese) politieke tendens en de wens van het kabinet voor meer Europees level playing field/minder nationale koppen. Bovendien zet het kabinet in haar kamerbrief met de kabinetsinzet voor de Europese kapitaalmarktunie³ in op herziening van het prudentiële raamwerk voor beleggingsondernemingen, voor meer proportionele regels en een verbeterde methode, waardoor beleggingsondernemingen niet als bank geclassificeerd worden wanneer dit niet passend is. Die lijn zou kunnen worden doorgetrokken voor beheerders die feitelijk worden geclassificeerd als beleggingsonderneming onder het huidige prudentiële regime.

¹ O.a. <https://www.dufas.nl/standpunten-en-publicaties/consultatiereactie-implementatiewet-prudentiele-regels-beleggingsondernemingen/>

² Memorie van toelichting Implementatiewet richtlijn prudentieel toezicht beleggingsondernemingen, p. 33-34 (Kamerstukken II, 2020/21, 35783, nr. 3)

³ Kamerstukken II, 2024/25, 21 501-07, nr. 2099.

Onduidelijkheid over proportionaliteit SREP-richtsnoeren

Gezien de risico's die verbonden zijn aan MiFID-diensten, ongeacht of deze diensten worden verleend door een beleggingsonderneming of een fondsbeheerder hebben wij er in beginsel begrip voor om fondsbeheerders die bevoegd zijn om MiFID-diensten te verlenen, op te nemen in scope van de IFR/IFD. Belangrijk is dan wel dat wordt voldaan aan voorwaarden van proportionaliteit, en dat de toepassing is afgestemd op de specifieke risico's. Zoals ook aangegeven in onze reactie op de EBA-ESMA Discussion Paper ten aanzien van de IFR/IFD Review⁴, zou er een duidelijke scheiding moeten worden gemaakt in de toepassing: alle activiteiten met betrekking tot fondsbeheer dienen te vallen onder de kapitaalvereisten van AIFMD/UCITS, en alle MiFID-diensten onder de kapitaalvereisten van IFD/IFR. Daarnaast zouden voor beheerders alle organisatorische vereisten, inclusief het beheer van kapitaalrisico's, onder het AIFMD/UCITS-regime moeten vallen, gezien dit de 'hoofdllicentie' van een beheerder is. Dit voorkomt dat bepaalde regels van zowel MiFID als AIFMD/UCITS tegelijkertijd van toepassing zijn. Het vermijden van conflicterende regels is cruciaal.

Wij vinden het derhalve onjuist en mogelijk zelfs contra legem dat beheerders geacht worden de ICAAP en ILAAP op te stellen voor de gehele onderneming, in plaats van enkel voor die bedrijfsonderdelen die de beleggingsdiensten uitvoeren. Uit de wet blijkt duidelijk dat de ICARAP-verplichting van toepassing is op het verlenen van beleggingsdiensten. Dit is ook tot uitdrukking gebracht in onder meer artikel 1:19, tweede lid Wft: *"De artikelen (...) zijn van overeenkomstige toepassing **op het verrichten van een activiteit of het verlenen van een dienst** als bedoeld in [artikel 2:67a, tweede lid](#), door een beheerder van een beleggingsinstelling of **op het verrichten van een activiteit of het verlenen van een dienst als bedoeld in [artikel 2:69c, tweede lid](#)**, door een beheerder van een icbe."*

Een voorbeeld dat de disproportionaliteit van een volledige toepassing van de verplichting op de hele onderneming illustreert: een Nederlandse beheerder met een balanstotaal van meer dan 100 mln moet op een aantal punten aan dezelfde eisen voldoen als een beleggingsonderneming van die omvang, ook als de MiFID-diensten van die beheerder maar 1% uitmaken van het balanstotaal. Voor een beleggingsonderneming (die alleen MiFID diensten levert) met een balanstotaal van 99 mln gelden echter enkele uitzondering (zie artikel 28 lid 4 / 32 lid 4 IFD jo. artikel 1:19 Wft)

Wij achten het niet proportioneel om bij het opstellen van de ICAAP en ILAAP de risico's en kapitaaleisen zoals deze gelden voor het fondsbeheer en het verlenen van beleggingsdiensten over één kam te scheren. Het is logischer en meer in lijn met eerdere standpunten van DNB om bij het vaststellen van de kapitaaleisen en het identificeren van (aanvullende) risico's aan te sluiten bij de activiteiten en een duidelijker onderscheid te maken tussen beleggingsdiensten en fondsbeheer.

In de toelichting van het consultatiedocument wordt weliswaar opgemerkt dat beheerders proportionaliteit in acht kunnen nemen, en dat het ICAAP en ILAAP passend en evenredig moeten zijn ten opzichte van de aard, de omvang en de complexiteit van de activiteiten van de beheerders en de beleggingsinstellingen en/of icbe's die zij beheren, maar niet duidelijk gemotiveerd is hoe die proportionaliteit in de praktijk kan worden toegepast. Er wordt bijvoorbeeld niet gespecificeerd welke onderdelen van de SREP-richtsnoeren wel of niet van toepassing zijn op beheerders, laat staan gemotiveerd waarom dat voldoet aan het uitgangspunt van proportionaliteit. De praktijk leert dat DNB bij het uitoefenen van haar SREP-bevoegdheid een onder toezicht staande instelling verzoekt alle risico's te kwantificeren en slechts beperkt oog heeft voor het kwalitatieve aspect. Daarnaast lijkt DNB bij deze exercitie geen onderscheid te maken tussen een beheerder en een beleggingsonderneming die vergelijkbare beleggingsdiensten verleent. Wij vragen DNB dan ook om te verduidelijken hoe

⁴ <https://www.dufas.nl/standpunten-en-publicaties/consultatie-dufas-reageert-op-de-eba-esma-discussion-paper-call-for-advice-on-the-investment-firms-prudential-framework/>

proportionaliteit tot uiting komt in de toepassing van de SREP-richtsnoeren. Uiteraard is DUFAS graag bereid met DNB mee te denken over een goede invulling van de proportionaliteit.

Overlap bij groepsstructuur

De beleidsregel roept vragen op ten aanzien van toepasselijkheid van de SREP-richtsnoeren voor beheerders die onderdeel zijn van een groep, waarbij de moedermaatschappij een bank is. Kan DNB voor die situaties specificeren hoe zij zal omgaan met een eventuele (verhoogde) overlap tussen het ICARAP van de beheerder en de ICAAP van de moedermaatschappij als een beheerder de dochter is van een bank?

Datum inwerkingtreding

De indruk bestaat dat DNB de SREP-richtsnoeren reeds volledig toepast op beheerders alsof zij beleggingsondernemingen zijn. Desondanks willen wij aandacht vragen voor de datum van inwerkingtreding van de beleidsregel. In de consultatie staat dat de beleidsregel in werking treedt de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin de beleidsregel wordt geplaatst. Echter gaan wij er vanuit dat de wijziging zal gelden vanaf 1 januari van het nieuwe jaar, zodat er gedurende het lopende jaar geen wijzigingen optreden, gelet op reeds lopende SREP-processen.

DUFAS: Dutch Fund and Asset Management Association

Sinds 2003 zet DUFAS zich in voor een gezonde vermogensbeheersector in Nederland. DUFAS telt ruim 50 leden: van grote assetmanagers die de Nederlandse pensioen- en verzekeringsvermogens beleggen tot kleinere, specialistische vermogensbeheerders. DUFAS vergroot het bewustzijn van de maatschappelijke relevantie van beleggen, helpt mee aan het ontwikkelen van sectorstandaarden en vertegenwoordigt de sector bij de invoering van nieuwe wet- en regelgeving. Daarnaast zet DUFAS zich in voor één Europese markt met gelijke regelgeving.